

Temat: Lasy strefy umiarkowanej.

Strefa umiarkowana charakteryzuje średnia roczna temperatura od 0°C od 10°C.

Przebieg temperatury wyznacza pory roku.

W strefie umiarkowanej wyróżniamy następujące typy klimatu:

a) umiarkowany chłodny monsunowy, w którym występują duże roczne amplitudy temperatury oraz duże opady w czasie monsunu letniego. Taki typ klimatu spotykany jest w Północno – Wschodnich Chinach, jak i północnej Japonii;

b) umiarkowany chłodny morski, gdzie spotykane są łagodne zimy oraz chłodne lata, opady są znaczne przez cały rok. Z takiego typu klimatem spotykamy się w Europie północno – zachodniej oraz w Europie północnej;

c) umiarkowany chłodny lądowy, w którym panują długie i mroźne zimy oraz krótkie i chłodne lata, są małe opady. To właśnie w tym klimacie występują najniższe temperatury na Ziemi. Taki typ klimatu spotykany jest w środkowej części Syberii i Kanady oraz w północnej części Szwecji i Finlandii;

d) umiarkowany ciepły morski, odznaczający się małymi rocznymi amplitudami temperatury i znacznymi opadami w ciągu roku. Taki typ klimatu spotykany jest w zachodniej Europie (Irlandia, wyspy Brytyjskie).

e) umiarkowany ciepły lądowy, w którym występują duże roczne amplitudy temperatury oraz małe opady (głównie latem). Takiego typu klimat spotykamy w południowej Syberii i Kanadzie oraz w wschodniej Europie (Ukraina, Mongolia)

f) umiarkowany ciepły przejściowy, w którym panuje duża zmienność stanów pogody. Z takiego typu klimat spotkać można w południowej części Niemiec, w Polsce oraz wschodnich obszarach Argentyny.

Charakterystyczną formacją roślinną dla klimatu umiarkowanego w części chłodniejszej jest tajga, gdzie w większej części strefy lasów iglastych występuje wieczna zmarzlina, a grunt jest bardzo głęboko zamrznięty i tylko latem rozmraża się na głębokość 1 m. Wieczna zmarzlina uniemożliwia odpływanie wód opadowych, co sprzyja tworzeniu się rozległych obszarów bagiennych. Natomiast dla części cieplejszej formacją roślinną są lasy liściaste i mieszane (kraje Europy środkowej i południowa, czasem też środkowa część Skandynawii).

W klimacie umiarkowanym ciepłym, w kontynentalnym typie klimatu wykształciły się również formacje trawiaste zwane stepami, preriaми (w Ameryce Północnej), pampą (w Ameryce Południowej) lub pusztą (na

Węgrzech), zaś w południowej części strefy klimatów umiarkowanych chłodnych rosną borealne lasy iglaste zwane inaczej tajgą, gdzie często występują bagna i torfy.

Zwierzęta stepów to przede wszystkim szybkobiegacze, jak suhaki, gazy, widłorogi, oraz gryzonie jak susły, bobaki, pieski preriowe, myszy, nornice chroniące się w norach. Występują tu również drapieżcy – wilki, rysie, lisy. Wśród ptaków pospolite skowronki, przepiórki, kuropatwy oraz dropie; dużo jest ptaków drapieżnych. Z owadów najliczniejsze są szarańczaki i mrówki. Dawniej na stepach występowały duże stada wielkich zwierząt kopytnych, np. dzikich koni w Eurazji i bizonów amerykańskich na preriach. Fauna lasów liściastych strefy umiarkowanej to liczne zwierzęta roślinożerne: dziki, sarny, jelenie, łosie, żubry. Bogaty tu świat owadów jest pożywieniem licznych gatunków ptaków owadożernych. Bezkręgowce żyjące w ściółce leśnej są pokarmem dla kretów, jeży i ryjówek. Wśród drapieżników występują wilki, lisy, rysie i niedźwiedzie. Fauna tajgi w porównaniu z innymi lasami jest uboga. Tylko niektóre gatunki ptaków, jak np. mysikrólik, sikory, głuźce i sójki, zamieszkują tajgę przez cały rok, inne odlatują na zimę w cieplejsze rejony. Bardzo liczne tu gryzonie, np. zające i żywiące się nasionami wiewiórki, a także niewielkie drapieżniki – kuny, sobole i rysie. Typowe owady to mrówki, kleszcze i komary. Największymi zwierzętami zamieszkującymi tajgę są niedźwiedzie.

